

Postbus 85246
3508 AE Utrecht
Telefoon +31 (0)6 5768 6058
info@praktijkonderwijs.nl
KvK 40517926
IBAN NL 04 ABNA 0491559143
www.praktijkonderwijs.nl

T.a.v. mw. O.C. Tellegen,
Voorzitter vaste kamercommissie Onderwijs

Sectorraad
Praktijkonderwijs

Utrecht, 8 januari 2021

Betreft: Entreeopleiding in het praktijkonderwijs (AO mbo)

Geachte mw. Tellegen,

Op 13 januari staat er bij de Vaste commissie OCW een algemeen overleg mbo (en praktijkonderwijs) gepland waarin onder andere gesproken zal worden over de versterking samenwerking praktijkonderwijs en mbo. In de kamerbrief¹ van 17 december 2020 hebben de ministers geconcretiseerd hoe het kabinet door middel van een wettelijke verankering de samenwerking wil borgen en stimuleren. Deze uitwerking kan onbedoelde negatieve effecten hebben, die ik hieronder toelicht. Graag wil ik u verzoeken deze brief bij de leden van uw commissie onder de aandacht te brengen.

De doelstelling van de samenwerking – stimuleren dat meer jongeren doorstromen naar mbo en arbeidsmarkt, onderschrijven wij vanzelfsprekend.

Het standpunt van de sectorraad praktijkonderwijs is dat een specifieke wettelijke regeling niet noodzakelijk is. Pro-scholen en mbo-instellingen werken al sinds jaar en dag samen waarbij veelal de artikelen 25a WVO respectievelijk 2.6aa WEB als formele onderlegger dienen. Mede gelet op de werkwijzen die in de achterliggende decennia met onder meer entreeopleidingen in het praktijkonderwijs zijn ontstaan, het feit dat verschillende bewindslieden dit als zodanig hebben geaccepteerd en blijkens een recent Inspectierapport deze samenwerkingsvormen als zodanig geen kwalitatieve vraagstukken opleveren, kan de vraag worden gesteld of een specifieke wettelijke regeling noodzakelijk is.

Mocht er echter een politieke wens bestaan om te komen tot een specifieke wettelijke regeling voor het aanbod van entreeopleidingen in het praktijkonderwijs dan zou dat volgens de sectorraad praktijkonderwijs vormgegeven moeten worden zonder dat er negatieve neveneffecten ontstaan voor leerlingen op het gebied van examinering en branchecertificering. Ons inziens moet een regeling waarbij

¹ Kamerstukken II 2020/21, 31 289, 436

kansenongelijkheid kan ontstaan voor leerlingen in verschillende delen van het land tot elke prijs moeten worden voorkomen.

Een uitwerking van zo'n politieke wens zonder negatieve neveneffecten is mogelijk met inachtneming van de uitgangspunten zoals die zijn opgenomen in een advies² van Prof. dr. R. van Schoonhoven. De belangrijkste adviezen hieruit zijn:

(1) De samenwerking die nodig is voor het realiseren van het aanbod van de entreeopleiding in het praktijkonderwijs vindt in beginsel plaats tussen een bekostigde pro-school en een bekostigde mbo-aanbieder.

(2) Scholen voor praktijkonderwijs en mbo-instellingen dragen in het publiek bekostigde bestel in gezamenlijkheid de verantwoordelijkheid, het behalen van het entree-diploma voor pro-leerlingen mogelijk te maken. Hiertoe worden de mogelijkheden tot samenwerking in het publiek bekostigde bestel zoveel mogelijk benut. Scholen en mbo-instellingen spannen zich hiertoe tot het uiterste in.

(3) Mocht onverhoopt geen samenwerking met bekostigd mbo ontstaan, dan kan de school voor praktijkonderwijs ten behoeve van het aanbod van de entree-opleiding kennis en expertise inkopen bij een erkende aanbieder. De inkoop omvat in ieder geval de examinering en diplomering van de leerling door de erkende aanbieder. De leerling blijft ingeschreven staan op de pro-school.³ Desgewenst kan de wettelijke regeling worden versterkt met elementen van 'soft law' oftewel afspraken tussen de betreffende sectorraden die voor hun leden een richtinggevend karakter dragen. Daarbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld de volgende elementen:

- a. De wenselijkheid van het uitgangspunt dat samenwerking vooraleerst vorm en inhoud dient te krijgen tussen bekostigd pro en bekostigd mbo wordt opgenomen in de branchecodes goed bestuur van beide sectoren.
- b. De sectorraden komen in gezamenlijkheid tot een Gedragslijn regionale samenwerking pro – mbo, vergelijkbaar aan hetgeen eerder is opgesteld aangaande de doorstroom vmbo-mbo.
- c. De sectorraden spreken af dat scholen voor praktijkonderwijs die gebruik moeten maken van de 'last resort' optie van het inkopen van expertise bij een erkende mbo-aanbieder, dit in het kader van het regionale vsv-beleid melden bij de RMC-contactgemeente in hun regio.

De adviesnotitie vindt u als bijlage.

Graag willen wij de commissieleden vragen de voorgestelde uitwerking te (her)overwegen. Bij de uitwerking zou op zijn minst rekening gehouden moeten worden met de uitgangspunten van prof. Van Schoonhoven om bestaande vormen van vruchtbare samenwerking tussen praktijkonderwijs en mbo niet te blokkeren.

² Prof. dr. R. van Schoonhoven, samenwerking bekostigd Pro – erkend MBO, advies in opdracht van de Sectorraad Praktijkonderwijs, 6 januari 2021

³ Ten aanzien van deze inkoop gelden als voorwaarden: • de school dient de inkoop adequaat te verantwoorden in het financiële jaarverslag; • de aan de erkende aanbieder betaalde prijs staat in redelijke verhouding tot de door de aanbieder geleverde inspanning; • voor leerlingen en ouders is glashelder welke aanbieder examineert en diplomeert; • de erkenning van de betreffende aanbieder is niet voorwaardelijk van aard zoals bedoeld in artikel 1.4.1 WEB derde en vierde lid.

Met vriendelijke groet,
Bestuur Sectorraad Praktijkonderwijs

Nicole Teeuwen
Voorzitter